

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

Ἡ οἰκονομικὴ ἐξέλιξη τῶν τελευταίων χρόνων στὸν τόπο μας δὲν ἔδωσε θέση γιὰ καθαρὸ ἀνταγωνισμὸ τῶν δύο φύλων τόσο στὰ βιομηχανικὰ καὶ ἐμπορικὰ στάδια, ὅσο καὶ στὰ ὑπαλληλικά. Γι' αὐτὸ ἡ συστηματικὴ πρόθεση μερικῶν νὰ δημιουργήσουν ἀνταγωνισμὸ φύλων κοντὰ στὸν ἀνταγωνισμὸ τῶν τάξεων, ποὺ ἔχει προκύψει ἀπὸ μιὰν ἐντελῶς φυσιολογικὴ ἐξέλιξη τῶν οἰκονομικῶν μας ὄρων, εἶναι ἐντελῶς ἀστοχῆ.

Πρόκειται γιὰ τὸ θόρυβο ποὺ δημιουργήθηκε τελευταία ἀπὸ διάφορους ἀνεύθυνους γύρω στὸ ζήτημα τῆς περικοπῆς τῶν δημοσίων θέσεων.

Ἀκούστηκαν ἔτσι διάφορες φωνές κατὰ τῶν γυναικῶν δημοσίων ὑπαλλήλων. Ἄς προσπαθήσωμε νὰ τις ἀναλύσωμε.

Εἶναι οἱ φωνασκίες τῶν θεσιθηρῶν, ποὺ μόνο σκοπὸ τῆς ζωῆς τους ἔχουν νὰ ἐξασφαλίσουν ἓνα ἰσόβιο εἰσόδημα μὲ ὅσο τὸ δυνατὸ λιγώτερο κόπο, αὐτῶν ποὺ μόνον προσὸν ἔχουν τὴν εὐκολία νὰ διαθέτουν μὲ τις Κυβερνήσεις ὄλων τῶν κομμάτων καὶ ὄλων τῶν ἀποχρώσεων τὰ περιφῆμα μέσα.

Εἶναι ἔπειτα οἱ φωνές τοῦ κινδύνου μερικῶν κατωτέρων ὑπαλλήλων ποὺ, προκειμένου νὰ κριθοῦν, θέλουν νὰ προβάλλουν ἓνα ἐπιχείρημα περισσότερο τὸ ὅτι εἶναι ἄντρες.

Εἶναι καὶ οἱ δογματικοὶ ἀφορισμοὶ μεγαλοσχήμων κυριῶν ἀπ' ἐκείνους ποὺ, ἀφοῦ ἐφντοζώησαν ἀρκετὰ χρόνια στοὺς βαθμοὺς τοῦ γραφέως καὶ τοῦ γραμματέως δευτέρας τάξεως, κατώρθωσαν μὲ τις ἀλλεπάλληλες ὑπαλληλικὲς ἐκκαθαρίσεις ν' ἀνεβοῦν διὰ μιᾶς στὰ ἀνώτατα σκαλοπάτια τῆς ὑπαλληλικῆς ἱεραρχίας καὶ ἀπὸ κεῖ ξαποστέλουν μύθρους κατὰ τῶν γυναικῶν ὑπαλλήλων, τῶν χτεσινῶν συναδέλφων τους ποὺ ἴσως νάχανε ἀντιληφθῆ καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον τὴν πραγματικὴ

τους ἀξία, γιὰτι παρακολούθησαν τὸ σχηματισμὸ τους στὴν ἀτμόσφαιρα τοῦ κοινοῦ γραφείου.

Καὶ εἶναι τέλος οἱ καθυστερημένοι λυρισμοὶ τῶν ἀνθρώπων ποὺ μόνη ζωτικὴ δύναμη ἀπόμεινε ἡ νοσταλγία γιὰ τὸ παρελθόν καὶ ποὺ δὲν μποροῦν νὰ νιώσουν, πὼς ἡ χειρότερη ὑπηρεσία στὸν τόπο τους εἶναι νὰ προβάλλουν τὸ παρελθόν σὰν πρότυπο γιὰ τὸ μέλλον. Αὐτοὶ κόπτονται ἐν ὀνόματι μιᾶς ἀκατανόητης ἠθικῆς γιὰ τὴν ἐπιστροφή τῶν κοριτσιῶν στὸ σπίτι τους, καὶ ἀδιαφοροῦν ἂν μὲν τὴν ἐπιστροφήν αὐτὴν δὲν θὰ ἐξασφαλίζεται οὔτε κὰν τὸ φρωμὶ μερικῶν οἰκογενειῶν, ἀδιαφοροῦν ἀκόμα ἂν, χτυπώντας τὴν ἐργαζόμενη γυναίκα, χτυποῦν τὴν υγιέστερη κοινωνικὴ τάξη τῶν τελευταίων χρόνων, τὴ τάξη ποὺ αὔριο θὰ καθιερωθῆ σὰν καθολικὴ συνείδηση καὶ ποὺ διδάσκει ἐμπράκτως ὅτι κάθε ἄνθρωπος πρέπει νὰ ζῆ μὲ τις δικές του δυνάμεις καὶ ὅτι εἶναι ἀνήθικο, ἓνας γερὸς ἄνθρωπος, εἴτε γυναίκα εἴτε ἄντρας, νὰ τρέφεται εἰς βάρος ἄλλου.

Αὐτοὶ τέλος παραγνωρίζουν καὶ τὴ δύναμη τῆς ἐξέλιξης καὶ δὲν νιώθουν ὅτι ματαιοπονοῦν θέλοντας νὰ στρέψουν πρὸς τὰ πίσω ἓνα παγκόσμιο κοινωνικὸ ρεῦμα.

Ὅλες αὐτὲς τις φωνές τις βλέπομε δυστυχῶς ν' ἀπηχοῦνται σὲ μερικὰ φύλλα τοῦ καθημερινοῦ τύπου ποὺ πιστεύουν πὼς ἐξυπηρετοῦν τὸ ἀναγνώστικόν τους κοινὸ ἂν χειριστοῦν μὲ τὴν πειὸ ἐπιπόλαιη εἰρωνία, κάθε ζήτημα ποὺ ἀφορᾷ τὴ γυναίκα.

Ἄλλὰ θὰ ἠμπορούσαμε ν' ἀπαντήσωμε σ' ὅλα αὐτά. Εἶναι τάχα τόσο ἐπίζητες οἱ θέσεις ποὺ κατέχουν οἱ γυναῖκες δημοσίου ὑπάλληλοι; Εἶναι γνωστὸ ὅτι χῶρια ἀπὸ τις ἐκπαιδευτικὲς θέσεις, ποὺ γι' αὐτὲς δὲν γίνεται κανένας λόγος, οἱ γυναῖκες εἶναι στὴ δημό-

σια ύπηρεσία ἢ δακτυλογράφοι, ἢ κατέχουν σχεδὸν ἀποκλειστικὰ τὶς θέσεις τῶν γραφέων. Ἐλάχιστες ἔχουν θέσεις γραμματέων καὶ τὶς πῆραν ἀφοῦ ἀπέκτησαν τὰ τυπικὰ προσόντα καὶ ἀφοῦ πέρασαν διαγωνισμό, ὅπου φιλοκοσκινίστηκε ἡ ἀξία τους γιατί βέβαια δὲν ἔλειψε ποτὲ ὡς τώρα ἡ πρόληψη τοῦ φύλου. Εἶναι ἀκόμα γνωστὸ πὼς ὅλ' αὐτὰ τὰ τελευταία χρόνια ἐλάχιστοι ἄντρες ζητοῦσαν τὶς θέσεις τῶν γραφέων. Ὅσοι τὶς κατεῖχαν ἢ προβιβάστηκαν στοὺς ἀνώτερους βαθμοὺς, καὶ χωρὶς προσόντα ἀκόμα, ἤφευγαν ἀπὸ τὶς ὑπηρεσίες. Ἐμείναν ἢ μερικὸι ἀνίκανοι γιὰ κάθε τι ἄλλο πού δὲν εἶναι ὑπηρεσία τοῦ Κράτους ἢ νεαροὶ φοιτηταὶ πού χρειάζονται τὸ μισθὸν αὐτὸ γιὰ νὰ ἐλαττώσουν τὰ ἐξοδα τῆς σπουδῆς τους. Ἡ αἰτία τῆς περιφρονήσεως αὐτῆς ἦταν τὸ ἄθλιο μισθάριο τοῦ γραφέως πού οἱ γυναῖκες, μὴ βρῖσκοντας εὐκόλα ἄλλα ἐπαγγέλματα, δέχονται νὰ πάρουν.

Σήμερα πού τὸ μισθάριον αὐτὸ ἀυξήθηκε καὶ ἀντιπροσωπεύει μιὰ κάποια ζωάρκεια, σήμερα θεωρεῖται φυσικὸ νὰ διωχτοῦν οἱ γυναῖκες. Ὅμως οἱ γυναῖκες ἐργάστηκαν ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια μὲ ὅση τουλάχιστο εὐσυνειδησία καὶ οἱ ἄντρες συναδέλφοί τους, ἂν καὶ ὑπὸ τόσο ἀνίστους ὄρους. Εἶχαν ὅλα αὐτὰ τὰ δύσκολα χρόνια τὴν καρτερία νὰ βλέπουν ν' ἀνεβαίνουν στὴν ὑπαλληλική ἱεραρχία καὶ ὅσοι ἄντρες ἀκόμα εἶχαν ἀποτύχει στὸν κοινὸ διαγωνισμό γιὰ τὴ θέση τοῦ γραφέως καὶ κατώρθωσαν νὰ διοριστοῦν ἔπειτα μὲ τὰ περιφρηματικὰ μέσα, ἀπ' εὐθείας γραμματεῖς ἂν ὄχι τμηματάρχες!

Εἶναι λοιπὸν ἠθικὸ νὰ διωχτοῦν οἱ γυναῖκες ἀπὸ τὶς θέσεις αὐτῆς καὶ ἂν ἔχουν τὰ προσόντα καὶ ἂν εἶναι προστάται οἰκογενειῶν ἢ καὶ στὸ τέλος καὶ ἂν ἀπλᾶ δὲν θέλουν νὰ βραβαίνουν τὴν οἰκογενεὶά τους μὲ τὴ διατροφὴ τους; Κι' αὐτὸ μόνον καὶ μόνον γιατί εἶναι γυναῖκες;

Ἰσχυρίζονται ὅμως ἀκόμα, ψιθυριστὰ ἐννοεῖται

γιατὶ κανεὶς δὲν τὸ λέει δυνατὰ, πὼς οἱ γυναῖκες ἀποτελοῦν ἀσχημία στὰ δημόσια γραφεῖα, γιατί σκανδαλίζουν τοὺς ἄσθρονες συναδέλφους τους. Ὅσοι ὅμως πέρασαν ἀπὸ τὶς δημόσιες ὑπηρεσίες μποροῦν νὰ μαρτυρήσουν πὼς κατὰ κανόνα ὁ ἔνοχος τοῦ σκανδαλισμοῦ εἶναι ὁ ἄντρας, πού ὅταν μάλιστα εἶναι προϊστάμενος εὐκόλα βλέπει στὴ νεαρὴ γραφεὰ του μιὰ πρόχειρη ἐρωμένη. Τὴν ἐλαφρότητα αὐτὴ μερικῶν ἀντρῶν ὑπαλλήλων πρέπει τάχα νὰ τὴ πληρώσουν, ὅλες μαζί, οἱ γυναῖκες ὑπάλληλοι; Καὶ ποὺς ἄλλωστε ἐμπόδισε τὶς ὑπηρεσίες νὰ διώξουν μὲ τὰ συνήθη μέσα τῶν δύο ὅμως γενῶν πού δὲν εἶναι ἀξιοπρεπεῖς; Ἡ ποὺς θ' ἀντέλεγε καὶ σήμερα ἀκόμα ἂν ἐπρόκειτο πάλι περὶ τῶν συνήθων μέσων νὰ διωχτοῦν τὰ ὀλίγα αὐτὰ—ἐλπίζαμε—ζιζάνια ἀπὸ τὸν ἀγρὸ τῆς ἀνδρικῆς ἀγνότητος;

Ἀπὸ τὸ σημεῖο ὅμως αὐτὸ ὡς νὰ λέγεται πὼς κινδυνεύει ἡ ἠθικὴ τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν ἂν συνεχίζονται ὑπάλληλοι καὶ τῶν δύο φύλων ἢ ἀπόσταση εἶναι τεράστια καὶ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τὴν ὑπερπηδήσῃ χωρὶς νὰ κἀνῃ μιὰ μεγάλη ἀδικία ἐναντία σὲ ὀλόκληρη κοινωνικὴ τάξη, καὶ ἓνα ἀναχρονισμό πού ἐγγίζει τὰ ὅρια τοῦ κωμικοῦ.

Ἄς ἐλπίσουμε πὼς τόσο ἢ Ἐπιτροπὴ Οἰκονομῶν ὅσο καὶ τὰ Διοικητικὰ συμβούλια τῶν Ὑπουργείων δὲν θὰ δειχτοῦν ὀπισθοδρομικὰ καὶ ἄδικα. Ἄς ἔχουν ὑπ' ὄψιν τους ἄλλωστε πὼς ἀποφάσεις καὶ νόμοι, πού δὲν ἀντοποκρίνονται στὴν ἀνάγκη τῆς πραγματικότητος, δὲν μποροῦν νὰ ζήσουν πολὺ. Ἡ δύναμη τῶν πραγμάτων θὰ τοὺς παρασύρει. Γιὰ τοῦτο πρέπει νὰ νιώσουν ὅλοι καλά: Ἡ ἐργασία τῆς γυναῖκας στὴν Ἑλλάδα δὲν εἶναι οὔτε ἓνα λοῦσο μερικῶν διανοουμένων γυναικῶν οὔτε ἓνας πόρος πού χρησιμεύει γιὰ τὴν τουαλέτα τῶν λοιπῶν. Εἶναι ἀνάγκη κοινωνικὴ καὶ φορτὴς προόδου τόσο οἰκονομικῶς ὅσο καὶ ἀνθρωπιστικῶς.